

**ДО СВЕТИЯ СИНОД НА БПЦ – БП
В ПЪЛЕН СЪСТАВ**

чрез Негово Светейшество Българския патриарх
и Софийски митрополит Даниил

**ЛИЧНО КОПИЕ ЗА СВЕДЕНИЕ И
СЪБОРНО ОБСЪЖДАНЕ**

**ДО ТЕХНИ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВА
ЕПАРХИЙСКИТЕ МИТРОПОЛИТИ
ЧЛЕНОВЕ НА СВЕТИЯ СИНОД**

ОТ Негово Високопреподобие архимандрит
НИКАНОР със светско име Христо Христов
Мишков манастирски брат на Църногорския
манастир Св св безсребреници и чудотворци
Козма и Дамян с Гигинци общ Брезник обл
Перник Трънска духовна околия Софийска
епархия

ЧРЕЗ адвокат Пламен Борисов гр София 1606 ул
Григор Пърличев № 2 ет 5 ап 2 office@bblegal.org
тел 0896 183 373

Жалба срещу Заповед 153 и
последователните аргоси

**Искане за незабавна съборна защита
регистрация на подадените книжа и проверка
на законността и легитимността на
упражняваното управление**

ОТНОСНО Заповед № 153/09.09.2026 г.,
получена по електронна поща на 11.09.2026 г. и
действаща от 12.09.2026 г.; непрекъснатото 60-
дневно запрещение по Заповеди № 134, № 138, №
146 и № 153; неизпълненото задължение за
приемане, регистриране, препращане и
разглеждане на жалбите и молбите;
необходимостта от независимо съборно
произнасяне.

**ВАШЕ СВЕТЕЙШЕСТВО,
ВАШИ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВА,
БОГОЛЮБИВИ АРХИПАСТИРИ,**

Със синовно уважение към архипастирското служение и с упование в съборния
разум на светата ни Църква обжалвам Заповед № 153/09.09.2026 г. и моля тя да бъде
разгледана не изолирано, а заедно с предходните Заповеди № 134/28.07.2026 г., №
138/10.08.2026 г. и № 146/26.08.2026 г. Четирите формално отделни 15-дневни мерки
образуват една непрекъсната 60-дневна забрана от 29.07.2026 г. до 26.09.2026 г. По

съдържание това вече не е кратко и непосредствено пастирско въздействие по чл. 95, т. 19 от Устава, а продължително предварително запрещение, постигнато без присъда чрез периодично подновяване на една и съща извънсъдебна власт.

Едновременно с това моля Светият Синод да защити самата институционалност на БПЦ – БП. Документите ми се изпращат на обявените електронни адреси на Софийската света митрополия и Светия Синод. В началото по същия канал бяха връщани входящи номера, включително вх. № 515 по описа на Светия Синод и вх. № 1923 по описа на Софийската света митрополия. По-късно съобщенията на упълномощения адвокат останаха без отговор, а през последния период не се съобщава дори входящ номер на манастирската електронна поща. В същото време на 11.09.2026 г. в 18:00 ч. самата Митрополия изпрати Заповед № 153 от официалния адрес office@mitropolia-sofia.org до същия адрес на манастира. Не може един и същ канал да е годен, когато властта връчва неблагоприятен акт, и да става невидим, когато адресатът упражнява правото си на защита.

Тази жалба не цели противопоставяне, отделяне или създаване на паралелна църковна власт. Тя цели точно обратното – вътрешноцърковният ред да заработи, преди натрупването на неразгледани оплаквания и едностранни наказателни мерки да превърне предотвратимия спор в криза на доверие и единство.

Процесуална приемственост и запазени възражения

Настоящата жалба допълва и не заменя всички подадени досега молби, жалби, възражения и доказателствени искания, включително възражението за подведомственост, изпратено на 06.08.2026 г. и заведено на 07.08.2026 г. с вх. № 515 по описа на Светия Синод и вх. № 1923 по описа на Софийската света митрополия, жалбата срещу Решение № 1/10.08.2026 г., жалбите срещу Заповеди № 138 и № 146, исканията за неотложна временна защита и правно-каноничния меморандум. Всички доводи, резерви и искания се поддържат. Тази почтителна реч не е признание на вина, компетентност, факт, дълг или пропуснат срок.

Остава открито и предложението за братско помирение чрез взаимна прошка и покаяние и издаване на отпусно свидетелство, заявено с молбата от 25.11.2025 г. и повторено през август 2026 г. Готовността за помирение не премахва необходимостта от законен и безпристрастен процес; тя я прави по-неотложна.

Факти и хронология

На 09.09.2026 г. Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Даниил издава Заповед № 153. В нея се посочва единствено висящото църковно-наказателно дело № 2/2026 г., образувано на основание чл. 81 и чл. 95, т. 18 от Устава и чл. 12 от Правилника за съдопроизводството на църковните съдилища. На основание чл. 95, т. 19 и чл. 139, ал. 2 се налага пълен аргос за 15 дни, считано от 12.09.2026 г. Заповедта не сочи ново деяние, дата, място, точни думи, нова обща съблазън, доказателство, непосредствена опасност или причина защо четвъртият пореден максимален срок е необходим и съразмерен.

Заповедта е получена от Негово Високопреподобие архимандрит Никанор по електронна поща и е предадена и чрез приложението Viber. Публикувана е и на официалния сайт на Софийската света митрополия за сведение на църковното изпълнение

и обществеността. Електронното писмо от 11.09.2026 г. е изпратено от office@mitropolia-sofia.org до chernogorsky.monastery@gmail.com и е подписано от дякон Андрей Касабов като секретар на Софийската света митрополия. Така получаването на заповедта и изборият от самата Митрополия канал са безспорни за целите на настоящото обжалване.

Акт	Дата на акта	Период	Наблюдение
№ 134	28.07.2026	29.07–12.08	15 дни
№ 138	10.08.2026	13.08–27.08	издадена преди края на № 134
№ 146	26.08.2026	28.08–11.09	издадена преди края на № 138
№ 153	09.09.2026	12.09–26.09	издадена преди края на № 146

Общият резултат е 60 последователни календарни дни без нито един ден прекъсване. Към тази поредица се прибавя и отделният 15-дневен аргос от 23.10.2025 г., който е част от историята на отношенията и следва да се прецени при проверката за пропорционалност и повтаряемост.

Допустимост и компетентен съборен контрол

Чл. 95, т. 19 от Устава изрично допуска жалба срещу аргосването пред Светия Синод. Настоящата жалба е подадена незабавно след получаването на Заповед № 153 и е съвременна. Предмет на пряка отмяна е № 153, а предходните актове се включват в общата проверка, защото без тях не може да се установи действителният срок, цел и ефект на мярката.

Изтичането на отделен 15-дневен отрязък не обезпредметява защитата. Всеки следващ акт е издаван преди края на предходния и е осигурявал непрекъснатост. Ако контролът разглежда единствено действащия към датата на заседанието акт, издателят може винаги да изпреварва произнасянето с нов 15-дневен акт. Това би превърнало уставната жалба в илюзорно средство и би позволило безсрочно фактическо запрещение без съдебно решение.

Приложими са и общите основания на чл. 196 от Устава – превишаване на власт, нарушение на материалните и процесуалните правила, противоречие с Устава и правилата на Православната църква, както и опиране на непроверени или неиндивидуализирани факти. По чл. 198, ал. 3 органът, издал акта, може да го отмени или следва да изпрати жалбата на висшестоящия църковен орган; висшестоящият орган дължи произнасяне в срока по ал. 4. Натрупаното произнасяне активира необходимостта от непосредствено сезиране на Светия Синод по ал. 5.

Четири временни мерки с резултат на постоянно запрещение

Разграничението между пастирска мярка и съдебно наказание

Чл. 95, т. 19 урежда изключителна и тясна архиерейска власт: след отеческо увещание, когато естеството на конкретното провинение и избягването на обща съблазън изискват непосредствено и бързо въздействие, може да се наложи аргос за не повече от 15 дни.

Нормата съчетава пет граници – конкретно провинение, предходно отеческо увещание, непосредственост, цел да се избегне обща съблазън и абсолютен срок до 15 дни.

Отделно чл. 191, ал. 1, т. 5 определя аргоса като църковно наказание, налагано от съд, за срок от 15 дни до 6 месеца. Систематичното разграничение е недвусмислено. Краткото архиерейско въздействие не може чрез повторение да заеме мястото на продължителното съдебно наказание. Иначе думите „не повече от 15 дни“ остават без нормативно съдържание, а съдът се оказва излишен.

Непрекъснатият ефект е определящ

При преценката трябва да се гледа същността, а не само формалният номер на всяка заповед. Четири акта, всеки започващ в деня след изтичането на предходния, основани на едно и също висящо дело и без посочени нови факти, образуват една непрекъсната мярка. Административното разсичане на 60 дни на четири части не превръща резултата в четири независими кратки реакции. То запазва всички ограничения на непрекъснатото запрещение, но отстранява гаранциите на съдебното наказване.

Ако Заповед № 153 се основава на същото поведение, тя удължава една и съща мярка отвъд допустимия максимум. Ако се твърди ново поведение, то е било задължително да бъде посочено с време, място, съдържание и връзка с непосредствена обща съблазън, за да може засегнатият да разбере обвинението и да се защити. Заповедта не прави нито едното. И в двете хипотези липсва годно основание за нов максимален срок.

Заобикаляне на компетентността и предварително наказание

Поредицата постига именно онова, което Уставът възлага на църковния съд: продължително запрещение. Така се заобикалят доказването на лично виновно деяние по чл. 189, индивидуализирането на вида и формата на вината, съответствието между провинение и наказание по чл. 192, както и правото на обжалване на съдебното решение. Висящото дело не е основание за автоматично наказване; то е причина да се пазят презумпцията за невиновност, неутралността на съда и възможността за ефективна защита.

Това е и вътрешно противоречие в самата заповед. Чл. 95, т. 18 допуска временно отстраняване от църковна длъжност при тежки и предизвикващи обща съблазън провинения, но само по определение на Епархийския съвет и със спешност на делото. Чл. 95, т. 19 допуска кратък личен аргос, но не и серия, равностойна на съдебен срок. Позоваването едновременно на висящото дело и на общия чл. 139, ал. 2 не създава трета, неограничена временна компетентност.

Липса на мотиви и невъзможност за ефективна защита

Заповед № 153 повтаря общи твърдения, които са негодни за правни основания, но също и не съдържа никаква конкретна фактическа причина за това наказание. Чл. 139, ал. 2 забранява поведение, несъвместимо със сана и подронващо авторитета на Църквата, но не отговаря кое точно деяние е извършено и защо налага незабавен четвърти срок. Самото наличие на дело № 2/2026 г. не доказва провинение и не обяснява необходимостта от мярката.

Без факти жалбоподателят е поставен пред невъзможен избор: да отрича неизвестно деяние или да гадае кои от многобройните му публични и процесуални изявления са

сметени за нарушение. Последващо публично изявление на Митрополията или мотив, даден едва пред контролния орган, не може със задна дата да поправи липсата, защото правото на защита се упражнява срещу основанията, съобщени с акта.

Каноничните гаранции срещу лична и несъборна строгост

Правило 5 на Първия вселенски събор изисква съборна проверка на отлъчените от общение, за да се установи дали строгото отношение не е плод на малодушие, разпра или лично неудоволствие на епископа. Настоящата жалба не приписва скрит мотив на Негово Светейшество. Тя моли именно компетентния съборен орган да изключи такова съмнение чрез независима проверка по фактите и чрез мотивирано решение. Иначе е известно, че Негово Светейшество и Негово Високопреподобие имат коренно различно виждане по светския въпрос за войната Украйна. Този ноторно известен факт, налага допълнителни усилия за разглеждане на всички спорове от безпристрастен съдебен състав, за да отпадне всяко съмнение, че Негово Светейшество наказва, Негово Високопреподобие заради различията им по един светски въпрос.

Апостолско правило 74 изразява основното канонично изискване обвиненият архиерей да бъде призован и изслушан в редовно съборно производство. Макар непосредственият му адресат да е епископ, заложеният принцип е общ: църковната присъда не се гради върху едностранно обвинение и неизслушване. За клирика същият принцип се конкретизира в Устава и Правилника за съдопроизводството – точни обвинения, достъп до материалите, възможност да представи доказателства и произнасяне от компетентен и безпристрастен орган.

Апостолско правило 34 свързва първенството и съборността във взаимност: първият не върши общоцърковното без разсъждението на всички, както и останалите не действат без първия. Уставният израз е чл. 50. В разглеждания случай съборността не е почетна добавка, а необходима гаранция, защото издателят на мерките е и епархийски началник, и страна в публичния конфликт, и председател на органа, който следва да осигури разглеждането на жалбите.

Електронното подаване е валидно и доказано

Приложимият закон е ЗЕДЕУУ

Правната сила на електронната кореспонденция се определя преди всичко от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, а не от Закона за електронните съобщения. По чл. 3, ал. 2 ЗЕДЕУУ писмената форма е спазена, когато е съставен електронен документ, съдържащ електронно изявление. По чл. 5 адресат може да е лице, за което от недвусмислени обстоятелства следва, че се е съгласило да получава електронни изявления. По чл. 8, ал. 1 потвърждението не е условие, за да се смята изявлението получено, освен ако страните са уговорили друго. По чл. 10, ал. 1 получаването настъпва с постъпването в посочената от адресата информационна система, а по чл. 11 узнаването се предполага в разумен срок.

Регламент eIDAS допълва тази рамка. Чл. 25, § 1 не допуска електронен подпис да бъде лишен от правно действие или доказателствена допустимост единствено защото е електронен или не е квалифициран. Чл. 46 не допуска електронен документ да бъде лишен от правно действие или доказателствена допустимост единствено поради електронната му

форма. Това не означава, че всеки неподписан имейл автоматично доказва авторство при спор; означава, че той не може да бъде третиран като несъществуващ и трябва да бъде проверен по съдържание, произход и приложени документи.

Софийската света митрополия е приела този канал

Съгласието по чл. 5 ЗЕДЕУУ тук следва от последователни и недвусмислени действия: Софийската света митрополия използва официалния си адрес за връчване на актове; изпраща Заповед № 153 до манастирския адрес; преди е връщала на същия адрес входящи номера; публикува контактните си електронни адреси и не е съобщила специален забраняващ електронното подаване ред. Уставът също не изисква жалбата по чл. 95, т. 19 да бъде подадена лично или само на хартия.

След като Митрополията е избрала електронната поща, тя не може добросъвестно да използва канала едностранно – за връчване и изпълнение, но не и за защита. Подобно противоречиво поведение нарушава правната сигурност, равнопоставеността на процесуалните действия и доверието, което самият адресат е създал.

Съмнението в представителната власт се отстранява а не се наказва с мълчание

Ако администрацията е имала съмнение дали адвокат Пламен Борисов е надлежно упълномощен за конкретно действие, правилният отговор е бил да поиска пълномощно, оригинал, потвърждение или лично приподписване от архимандрит Никанор и да даде разумен срок за отстраняване на нередовността. Такъв подход следва от самото право на защита и от общия процесуален принцип, изразен и в чл. 101 ГПК: отстранимата нередовност първо се съобщава и едва при неизпълнение може да има неблагоприятна последица. ГПК не се прилага пряко като държавен процесуален кодекс към църковния орган, но правилото е убедителна аналогия за минимална процесуална справедливост.

Още повече, архимандрит Никанор не е анонимен подател, адвокатът е посочен с имена и контакти, а предходните книжа и пълномощното са известни по свързаните преписки. Игнорирането не е проверка на представителната власт. То оставя без отговор и самия титуляр, и представителя му, без акт, който да може да бъде поправен или обжалван.

Нерегистрирането на защитните книжа деинституционализира управлението

Софийската митрополия е юридическо лице и има администрация по чл. 96–100 от Устава. Секретарят ръководи администрацията и отговаря за реда в нея. Книжата по дела се подават до епархийския митрополит, който ги резолира. Българският патриарх отделно е длъжен по чл. 49, ал. 1, т. 4 да приема писма, молби и жалби до Светия Синод и своевременно да ги разпределя по компетентност. Това са задължения на институцията, не услуги по усмотрение.

Когато редовно получени книжа не получават входящ номер, не се резолират, не се препращат на органа, до който са адресирани, и не пораждаят съобщено произнасяне, институционалният ред се заменя с непроверимо мълчание. Терминът „деинституционализация“ тук не е обида, а описание на процес: правилата, регистрите, компетентностите и сроковете престават да посредничат между властта и засегнатия;

личната воля или административното бездействие започва да решава кое изявление ще съществува за Църквата.

Не се твърди държавноправен „мълчалив отказ“ по АПК. Църковните органи при дисциплинарна власт не са административни органи по смисъла на АПК. Твърди се фактическо неадминистриране на редовно получени книжа и нарушение на собствените уставни задължения. Последницата е вътрешноцърковна: средство за защита, което не се регистрира и не достига до компетентния орган, става неефективно.

Публичното публикуване на част от жалбите във Facebook е предприето като средство за доказване на тяхното съществуване и съдържание след липсата на входящи номера. То не замества официалното подаване и не е първично избраният ред. Публичността е защитна реакция на непрозрачността, а не основание документите да бъдат игнорирани. Ако църковната администрация възстанови проследимото входирание и произнасяне, необходимостта защитата да доказва всяка стъпка пред обществеността естествено намалява.

Законност и легитимност на патриаршеското и митрополитското служение

Различни но свързани понятия

Законността означава съответствие на придобиването и упражняването на властта с действащите канони, Устава и решенията на компетентните съборни органи. Легитимността означава признатото право тази власт да бъде следвана – доверие, което се основава на каноничен произход, съборност, справедливост, предвидимост и пастирска грижа. Един избор може да е произвел действащ институционален статус, докато пороците му не са отменени, но това не прави всеки негов елемент безспорно законен. И обратно, формалното заемане на длъжността не гарантира неограничено морално и канонично доверие при последващо управление.

Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Даниил е интронизиран, признат е в диптисите и упражнява длъжността. Няма публикуван акт на компетентен църковен орган, който да е обезсилил избора. Настоящата жалба не може сама да обяви престола за овакантен и не прави такова искане. Но бездействието при канонично сезиране, дава основание да си задаваме въпроса – дали това бездействие не се дължи на неканоничния избор на бездействащия. Затова настоящата жалба не може да премълчи официално документираните въпроси към изборната процедура и начина, по който последващото управление ги превръща от исторически спор в актуален въпрос на доверие.

Въпросите към избора от 2024 година

Първият въпрос е формирането на тройката достоизбираеми. Чл. 45 от Устава изисква всеки кандидат да получи най-малко две трети от гласовете на всички членове на Светия Синод. При 14 членове този праг е 10 гласа, защото две трети от 14 са $9\frac{1}{3}$ и нормативен праг не се достига чрез закръгляване надолу. Официалният Акт-изложение сочи, че Видинският митрополит Даниил е включен с 9 гласа на 32-рия изборен тур. Практика от предходен избор може да обясни, но не може да измени изричния Устав.

Вторият въпрос е съставът на Патриаршеския избирателен църковен събор. Чл. 41 изброява неговите членове. С решение от 25.05.2024 г. са допуснати още трима представители – ректорът на Пловдивската духовна академия и деканите на двата богословски факултета. На балотажа резултатът е 69 гласа за Негово Светейшество Даниил срещу 66 за Негово Високопреосвещенство Врачанския митрополит Григорий при три недействителни бюлетини. Поради тайната на вота не може да се установи как са гласували допълнителните трима, но броят им е математически способен да промени резултата до равенство. Самият Свети Синод през 2012 г. е заявил, че след откриване на изборна процедура не следва да се създават нови материални или процесуални правила, а подустановен акт не може да изменя Устава.

Тези пороци не са автоматично равнозначни на нищожност. Уставът не урежда специална касация на крайния патриаршески избор, нито обща теория на нищожността. Но отсъствието на ясен ред за контрол не превръща нарушенията в несъществуващи. То увеличава отговорността на правоимащите да поискат компетентно съборно произнасяне и да не оставят въпроса да бъде решен единствено от времето и мълчанието, особено когато сме изправени пред казуси като настоящия и свързаните с него..

Кой има най силно основание да постави въпроса

Най-силен личен и пряк интерес имат участвалите кандидати, чиито права са засегнати от формирането на тройката и крайния резултат, членовете на Патриаршеския избирателен църковен събор, чийто глас е участвал в колективния акт, и архиереите – членове на Светия Синод, които носят съборна отговорност за законността на процедурата. Епархийските избиратели имат изрична тридневна жалба по чл. 43, ал. 3 само срещу избора на епархийски представители; тя не изчерпва въпросите за чл. 45 и чл. 47. Общият ред по чл. 196–198 изисква личен и пряк интерес и остава правно несигурен за крайния Акт-изложение, но допуска поставяне на въпроса пред компетентните църковни органи.

Негово Високопреподобие архимандрит Никанор няма очевидна самостоятелна легитимация да иска конститутивна отмяна на патриаршеския избор. Той може да повдигне пороците инцидентно (*ad hoc*), когато актове на избрания предстоятел засягат лично неговите права, и да поиска пълният Свети Синод да провери източника и границите на упражнената власт. Затова жалбата срещу аргосите не се основава единствено на изборния спор. Тя е основателна и при приемане на действащия статус на Негово Светейшество, защото никой действащ архиерей не стои над чл. 81, ал. 2, чл. 95, т. 19, чл. 196 и чл. 198 от Устава.

Почтителен призив към правоимащите

Със синовна почит се обръщам към онези архиереи, кандидати и членове на избирателния събор, които имат най-пряко отношение към избора от 2024 г. Ако те намират, че чл. 41 или чл. 45 е бил нарушен, църковната отговорност изисква въпросът да бъде поставен по законния каноничен ред – с искане за достъп до пълните протоколи, проверка на състава и гласовете, независимо обсъждане и мотивиран съборен отговор. Мълчанието може временно да пази външен покой, но не лекува съмнение, което последващото несъборно управление непрестанно връща.

Този призив не е покана към външна политическа намеса, самоуправство или непризнаване на богослужебния ред. Той е покана към правоимащите да използват вътрешните канонични средства, докато все още могат да укрепят, а не да разрушат институцията.

Кризата на функционирането поражда криза на легитимността

Чл. 81, ал. 4 определя епархийския митрополит като средоточие на единството на клира и православните християни с БПЦ – БП. Това единство не се постига само с власт за забрана. То изисква достъпна институция, регистрирани молби, изслушване, мотивирани решения и възможност висшестоящият орган действително да контролира. Когато жалбите срещу еднолични актове не се администрат, патриархът като адресат и разпределител по чл. 49, ал. 1, т. 4 и митрополитът като издател по чл. 198, ал. 3 се оказват в структурен конфликт, който може да се преодолее само чрез прозрачно и независимо съборно действие.

Неспазването на Устава не прекратява автоматично пълномощията, но разрушава легитимността на тяхното упражняване. Легитимността се губи не от критиката, а когато властта отказва да отговори на проверима критика чрез собствените си правила. Колкото по-оспорван е произходът на мандата, толкова по-голяма е потребността последващото управление да бъде образец на съборност и законност. Обратното поведение не създава ново юридическо основание за автоматична недействителност на избора, но основателно възобновява въпроса дали неговият резултат се упражнява по начин, достоен за канонично доверие.

Уставът предвижда отговорност и за предстоятеля. По чл. 51 Българският патриарх, както всеки архиерей, подлежи на църковен съд за нарушение на служебните права и задължения. Тази норма не е заплаха, а защита на самото служение: личността и длъжността не се смесват; контролът върху действията на носителя пази честта на институцията.

Предотвратимият риск за църковното единство

В публичното говорене архимандрит Никанор е обвиняван в разкол, без да е посочено действие, с което той е учредил отделна йерархия, престанал е да признава тайнствата на БПЦ – БП или се е отделил от нейното евхаристийно единство. По чл. 190, т. 4 от Устава разколът е „отделяне от църковното единство“. Критика, жалба, искане за оставка, защита пред църковен съд или съслужение, което Светият Синод не е забранил с общо и ясно произнасяне, не могат да бъдат превърнати в разкол само чрез повторение на етикета.

Реалният риск възниква, когато клирик бъде подлаган на продължително запрещение, лишен от проследим достъп до компетентния орган и поставен пред перспектива за низвержение или отлъчване без убедително справедлив процес. Такова отношение може да сломи човек и да го отдалечи от църковния живот; ако не го сломи, може фактически да го изтласка извън институционалната общност. Това не оправдава отделяне и не заявява намерение за такова. То предупреждава за предвидима пастирска последица, която отговорното управление е длъжно да предотврати.

В свободната държава никой не може да бъде принуден да остане член на определена религиозна институция. Чл. 13 и чл. 37 от Конституцията, чл. 9 от Европейската конвенция и Законът за вероизповеданията защитават свободата на вероизповедание и сдружаване. Чл. 15–17 от Закона уреждат регистрацията на религиозни общности като юридически лица. След изменението от 2025 г. чл. 15, ал. 3 поставя специално ограничение върху използването на думата „православна“ и сходни думи в наименованието; това прави конкретната регистрация правно по-сложна и спорна, но не отменя основната свобода хората да образуват религиозна общност и да търсят съдебна регистрация с отливоимо и законосъобразно наименование.

Следователно въпросът не е дали някой днес планира „нова църква“ – настоящата жалба изрично не съдържа такова намерение. Въпросът е какво може да произведе утре институция, която наказва, но не приема жалби; публикува обвинения, но не индивидуализира факти; изисква послушание, но не осигурява съборен контрол. Ако свободни вярващи видят извън нея по-прозрачна, отговорна и пастирски достъпна общност, държавната принуда не може да възстанови изгубеното доверие. Затова най-сигурната защита срещу разкол не е предварителното наричане на несъгласния, че бил „разколник“, а справедливото канонично управление вътре в Църквата.

Трябва да се зададе въпросът спокойно и без лична присъда: кой създава условията за отделяне – този, който настоява жалбата му да бъде входирана и разгледана по Устава, или властта, която продължава запрещението и не допуска защитата до съборно решение? Отговорът следва да бъде даден не с лозунги, а с възстановяване на реда.

Безпристрастност и необходимост от отвод

Негово Светейшество е издател на четирите оспорени заповеди, Софийски епархийски митрополит, председател на Светия Синод и лице, чиито действия и публични позиции са част от фактическия контекст на делото. Той не следва да участва в решаването по същество на жалбата срещу собствените си актове, нито да определя еднолично дали тя ще достигне до останалите архиереи. Моля книгата да бъдат разпределени и докладвани от незаинтересован синодален член, а при обсъждането и гласуването Негово Светейшество да се отведе.

Това искане не оспорва патриаршеското достойнство. То прилага универсалния принцип, че никой не е съдия по собственото си дело, и пази решението от съмнение, че жалбата е била филтрирана от издателя на обжалвания акт.

Доказателствени искания

За да се установят фактите и да се изключат спекулации, моля да бъдат изискани и предоставени в електронен вид:

- пълните преписки по Заповеди № 134, № 138, № 146 и № 153, включително доклади, резолюции, предложения, доказателства и данни за връчване
- дневниците и електронните регистри за входяща кореспонденция на Софийската света митрополия и Светия Синод за всички съобщения от архимандрит Никанор, Църногорския манастир и адвокат Пламен Борисов от 01.08.2026 г. до датата на произнасянето

- сървърни или системни данни, достатъчни да удостоверят постъпването на електронните писма, без да се разкрива несвързана кореспонденция
- вътрешните правила за деловодство, електронно подаване, резолиране, препращане и съобщаване на входящ номер
- данни на кой орган и на коя дата е препратена всяка жалба по чл. 95, т. 19 и чл. 198 от Устава
- пълното дело № 2/2026 г., включително акта за образуване, точните обвинения, списъка на доказателствата, протоколите и определенията по подведомствеността и отводите
- определение на Епархийския съвет, ако се твърди приложение на чл. 95, т. 18, и доказателства за дадената на делото спешност
- пълните протоколи и актове, относими към формирането на тройката и състава на Патриаршеския избирателен църковен събор от 2024 г., доколкото Светият Синод приеме изборния въпрос за относим към възражението за компетентност и легитимност

Искания

На основание чл. 95, т. 19, чл. 196 и чл. 198 от Устава и посочените канонични принципи моля Светият Синод:

1. Да приеме жалбата за допустима и да я разгледа в пълен състав, като обедини проверката по Заповед № 153 с проверката по Заповеди № 134, № 138 и № 146 и с неразгледаните жалби срещу тях.
2. Незабавно да отмени Заповед № 153/09.09.2026 г. и да прекрати действието на аргоса, а при условията на евентуалност – да разпорежи временно преустановяване на изпълнението до съборното произнасяне.
3. Да установи, че последователното подновяване на максимални 15-дневни аргоси без нови индивидуализирани факти представлява една непрекъсната 60-дневна мярка и недопустимо заобикаля разграничението между чл. 95, т. 19 и съдебното наказание по чл. 191, ал. 1, т. 5.
4. Да отмени последиците на Заповеди № 134, № 138 и № 146 и да постанови, че изтеклите им периоди не могат да се използват като установени нарушения, утежняващи обстоятелства или основание за ново наказване.
5. Да разпорежи до окончателното и безпристрастно приключване на делото да не се издават нови аргоси въз основа на същите факти или на самото наличие на висящо производство.
6. Да разпорежи незабавното входиране с действителната дата на получаване на всички подадени по електронна поща книжа, да съобщи входящите им номера на архимандрит Никанор и адвокат Пламен Борисов и да ги приложи към съответните преписки.
7. Да потвърди, че официално използваните електронни адреси са годен канал за подаване и връчване; при съмнение в подпис, авторство или представителна власт да се дават конкретни указания и разумен срок за потвърждение, а не документът да бъде игнориран.
8. Да предостави пълен електронен достъп до преписките и да даде срок за допълване на защитата след получаването им.

9. Да уважи искането за отвод на Негово Светейшество от обсъждането и гласуването по жалбите срещу собствените му актове и да възложи докладването на незаинтересован синодален член.
10. Да приеме мотивирано писмено решение по всяко искане и да го връчи едновременно на архимандрит Никанор и на упълномощения му адвокат по електронна поща.
11. Да обсъди отделно институционалния риск от неизпълнението на чл. 49, ал. 1, т. 4, чл. 98–100 и чл. 198 от Устава и да приеме правила, които гарантират проследимо входиране, разпределение и произнасяне по защитни книжа.
12. Доколкото счете за относимо, да постави за независимо съборно обсъждане официално документираните несъответствия при избора от 2024 г. и да осигури достъп на правоимащите до протоколите, без настоящата жалба да се оставя без разглеждане поради този отделен въпрос.

Заклучение

Църковното единство не се пази чрез премахване на гласа на защитата. То се пази, когато властта сама показва, че е ограничена от канона, Устава и съборната съвест. Четвъртият аргос поставя прост въпрос: може ли забрана, която Уставът ограничава до 15 дни като непосредствено пастирско въздействие, да стане 60-дневна чрез смяна на номерата на заповедите? Ако отговорът е положителен, срокът вече няма граница и съдебният процес губи смисъл.

Също толкова прост е и вторият въпрос: може ли църковната институция да изисква изпълнение на акт, изпратен по електронна поща, но да не признава жалба, получена по същия начин? Ако отговорът е положителен, правото на защита зависи не от правило, а от волята на оспорваната власт.

Моля Светият Синод да отговори с действие, което връща спора в каноничния ред: прекратяване на непрекъснатото предварително запрещение, регистрация на всички книжа, достъп до делото, безпристрастно разглеждане и реален шанс за помирение. Това ще защити не само един клирик. Ще защити доверието, че Българската православна църква – Българска патриаршия остава жива съборна институция, в която никой не е над правилото и никой не е лишен от право да бъде чул.

С ПОЧИТ И УПОВАНИЕ В СЪБОРНАТА МЪДРОСТ НА СВЕТАТА НИ ЦЪРКВА

12 септември 2026 г.
гр. София
Никанор

Подател _____
Негово Високопреподобие архимандрит

чрез адвокат Пламен Борисов

Бележки и точни източници

1. Устав на Българската православна църква – Българска патриаршия, чл. 38–51, чл. 81, чл. 95–100, чл. 139, чл. 185–198: <https://bg-patriarshia.bg/statute>
2. Софийска света митрополия, изявление и Заповед № 153/09.09.2026 г., публикувани на 11.09.2026 г.: <https://mitropolia-sofia.org/2026/09/11/%D0%B8%D0%B7%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B0-%D0%BC%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BF-5/>
3. Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, чл. 2–5 и чл. 8–13: <https://lex.bg/laws/ldoc/2135180800>
4. Регламент (ЕС) № 910/2014 eIDAS, чл. 25 и чл. 46: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32014R0910>
5. Граждански процесуален кодекс, чл. 32 и чл. 101, използвани само като аналогия за отстраняване на нередовност: <https://www.justice.government.bg/home/index/7a0ab3ac-6f63-4df6-8d56-947a279f93f8>
6. Правила на светите апостоли, включително правила 34 и 74, официална колекция на БПЦ – БП: <https://bg-patriarshia.bg/apostol-decree>
7. Правило 5 на Първия вселенски събор – каноничният принцип за съборна проверка на отлъчванията; официалната канонична колекция на БПЦ – БП е достъпна през <https://bg-patriarshia.bg/>
8. Акт-изложение за избора на тримата достоизбираеми за Български патриарх от 20.06.2024 г.: <https://bg-patriarshia.bg/news/akt-izlozhenie-za-izbor-na-trimata-dostoizbiraemi-za-balgars>
9. Акт-изложение за избора на Български патриарх и Софийски митрополит от 30.06.2024 г.: <https://bg-patriarshia.bg/news/akt-izlozhenie-za-izbor-na-balgarski-patriarh-i-sofiyski-mit--1>
10. Становище на Светия Синод от 14.11.2012 г. относно непроменяемостта на правилата след откриване на изборна процедура: <https://bg-patriarshia.bg/attitude-9>
11. Особено мнение от 24.02.2024 г. относно предимството на Устава пред противоречащ синодален правилник, подписано и от тогавашния Видински митрополит Даниил: <https://bg-patriarshia.bg/news/osobeno-mnenie-na-lovchanskia-mitropolit-gavriil-nevrokopski>
12. Конституция на Република България, чл. 13 и чл. 37: <https://www.parliament.bg/bg/const>
13. Европейска конвенция за правата на човека, чл. 9: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_bul
14. Закон за вероизповеданията, чл. 9–18, включително чл. 15, ал. 3 в сила от 04.02.2025 г.: <https://lex.bg/laws/ldoc/2135462355>
15. ЕСПЧ, Holy Synod of the Bulgarian Orthodox Church Metropolitan Inokentiy and Others v Bulgaria, жалби № 412/03 и 35677/04 – държавна неутралност и църковна автономия: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-90788>